

I MANGE MARKER ER DET MULIGT AT REDUCERE KVÆLSTOFMÆNGDEN TIL VINTERRAPS I 2015

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

De fleste vinterrapsmarker er store og kraftige og nåede at optage betydeligt mere kvælstof i efteråret end sædvanligt. Det kan derfor være fordelagtigt at "flytte" kvælstofgødningen fra kraftigt udviklede rapsmarker til andre afgrøder.

I efteråret 2014 har vinterrapsen de fleste steder udviklet sig særdeles godt. Den ekstraordinært store kvælstofoptagelse i vinterrapsen i efteråret bør indregnes i gødningsplanen i foråret 2015.

Tommelfingerreglen under danske forhold er, at 50 pct. af mer- eller mindre optagelsen af kvælstof om efteråret i forhold til normaloptagelsen bør indregnes i gødningsplanen i foråret.

Generelt er den normale kvælstofoptagelse i vinterraps om efteråret ca. 40 kg N pr. ha, men varierer med praksis for efterårsudbragt kvælstof i handels- eller husdyrgødning, jordbundsforhold mm. På den konkrete mark skal den aktuelle kvælstofoptagelse i efteråret 2014 altså sammenholdes med den "normale" kvælstofoptagelse på marken samt den anvendte praksis for tilførsel af kvælstof om efteråret.

Kvælstofoptagelsen i vinterraps efterår kan beregnes ved at veje mængden af plantemateriale pr. m² et antal steder i marken. Hvis det antages, at tørstofprocenten i plantematerialet er 10, og kvælstofprocenten er 4,5, kan kvælstofoptagelsen i kg pr. ha beregnes ved at multiplicere friskvægten pr. m² med 45.

EKSEMPEL:

Den aktuelle kvælstofoptagelse i marken i efteråret 2014 beregnes eller vurderes til at være ca. 80 kg N pr. ha. Hvis den normale kvælstofoptagelse sættes til 40 kg N pr. ha, bør kvælstoftilførslen i foråret

2015 reduceres med 20 kg N pr. ha i forhold til normalt ($0,5 \cdot (80-40)$).

I dette [regneark](#) kan beregningen gennemføres.

Selv ved en stor kvælstofoptagelse i vinterrapsen om efteråret, vil kvælstofnormen kun sjældent overskride den økonomisk optimale kvælstofmængde. Men en stor kvælstofoptagelse om efteråret kan bevirke, at det er fordelagtigt at "flytte" kvælstof fra kraftigt udviklede rapsmarker til andre afgrøder.

FREM GANGSMÅDE I SCHLESWIG-HOLSTEIN

I Schleswig-Holstein regner man med en normaloptagelse i vinterraps om efteråret på 50 kg N pr. ha, og en mer- eller mindre optagelse i forhold til normaloptagelsen indregnes i gødningsplanen om foråret. I Schleswig-Holstein regner man med, at 70 pct. af meroptagelsen af kvælstof i forhold til en normal optagelse bør fratrækkes ved beregning af kvælstofbehovet om foråret.

EKSEMPEL:

Hvis kvælstofoptagelsen i vinterrapsen i november måned bestemmes til 100 kg N pr. ha, bør man reducere kvælstoftilførslen om foråret med 35 kg N pr. ha ($0,7 \cdot (100-50)$).

EKSEMPEL:

Hvis kvælstofoptagelsen i vinterrapsen i november måned bestemmes til 23 kg N pr. ha, bør man forøge kvælstoftilførslen om foråret med 19 kg N pr. ha ($0,7 \cdot (23-50)$).

På hjemmesiden for [Lantwirtschaftskammer Schleswig-Holstein](#) kan man hente vejledninger i prøvetagning og beregninger. På hjemmesiden er der også et lille excel-program, hvor beregningerne kan foretages.